

# **ANTROPOLOGIA DE L'EDUCACIO**

Professor: Joan-Carles Mèlich i Sangrà  
Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social

## **A.- OBJECTIUS**

Aquest curs està pensat com una introducció als temes que s'hauran de desenvolupar més extensament en l'assignatura de segon curs "Filosofia de l'educació". En general, els objectius són bàsicament tres:

1. Conèixer les antropologies de l'educació més significatives al llarg de la història del pensament.
2. Iniciar-se en la lectura d'algunes obres clàssiques sobre antropologia de l'educació.
3. Reflexionar sobre la importància de l'antropologia en la recerca en ciències de l'educació.

## **B.- TEMARI**

### **1.- Qüestions epistemològiques**

- 1.1.- Concepte i classificació dels sabers.
- 1.2.- L'antropologia: concepte i classes.
- 1.3.- L'antropologia de l'educació.

### **2.- La imatge de l'home i l'educació**

- 2.1.- L'antropologia de Plató: el mite de la caverna, el mite de l'auriga i el paral·lelisme "ànima/polis" a La República
- 2.2.- L'antropologia de la Il·lustració: Rousseau i Kant
- 2.3.- L'antropologia dialèctica: de Hegel a Marx
- 2.4.- El superhome de Nietzsche i l'educació del "camell", del "lleó" i del "nen".
- 2.5.- L'agressivitat innata: de Freud a Lorenz.

## **C.- METODOLOGIA**

El professor exposarà a les classes teòriques cada tema del programa. Les classes pràctiques seran dedicades al comentari de textos, especialment de Plató, Rousseau, Kant, Hegel, Marx, Nietzsche, Freud i Lorenz.



#### **D.- AVALUACIO**

L'avaluació consistirà en una constatació del domini dels continguts de l'assignatura, mitjançant un comentari de text escrit al final de curs. La qualificació es podrà completar amb un treball d'anàlisi bibliogràfica.

#### **E.- BIBLIOGRAFIA**

ARDREY, R.: **La evolución del hombre: la hipótesis del cazador**, Alianza, Madrid

ARENDT, H.: **La condición humana**, Paidós, Barcelona

BUBER, M.: **Qué es el hombre?**, FCE, México

CASSIRER, E.: **Antropología filosófica**, FCE, México

FERMOSO, P.: **Teoría de la educación. Una interpretación antropológica**, Ceac, Barcelona

FERMOSO, P. (Comp.): **El tiempo educativo y escolar**, PPU, Barcelona

FULLAT, O.: **Paideusis** "Antropologies pedagògiques contemporànies", UAB, Barcelona

GEHLEN, A.: **El hombre**, Sígueme, Salamanca

HARRIS, M.: **Nuestra especie**, Alianza, Madrid

HUIZINGA, J.: **Homo ludens**, Alianza, Madrid

LAIN ENTRALGO, P.: **Teoría y realidad del otro**, Alianza, Madrid

LASSAHN, R.: **Pädagogische Anthropologie**, Quelle & Meyer, Heidelberg

MELICH, J.C.: **Del extraño al cómplice. La educación en la vida cotidiana**, Anthropos, Barcelona.

MOLTMANN, J.: **El hombre**, Sígueme, Salamanca

MONTAGU, A.: **Qué es el hombre?**, Paidós, Barcelona

MUNNE, F.: **Entre el individuo y la sociedad**, PPU, Barcelona

PAGES, A. (Comp).: **Hombre y educación**, PPU, Barcelona

PLESSNER, H.: **Die Stufen des Organischen und der Mensch**, Gruyter, Berlín

ROSTAND, J.: **El hombre**, Alianza, Madrid

ROTH, H.: **Pädagogische Anthropologie**, Schroedel, Hannover

SAHAGUN, J. (Ed): **Antropologías del siglo XX**, Sígueme, Salamanca

SCHELER, M.: **El puesto del hombre en el cosmos**, Losada, B.Aires

SCHEUERL, H.: **Antropología pedagógica**, Herder, Barcelona

STEVENSON, L.: **Siete teorías de la naturaleza humana**, Cátedra, Madrid

VEYNE, P. (y otros): **Sobre el individuo**, Paidós

WILSON, E.O.: **Sobre la naturaleza humana**, FCE, México